

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő: Fintha Dezső
Felölös szerkesztő: Székely Miklós

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában.

Kéziratok vissza nem adatnak

Közgazdasági szakosztály a belügyminisztériumban.

Közgazdasági szakosztály létesítéséről egyelőre még nincs szó a belügyminisztériumban. Cikkünk címe csak egy komoly kívánság kifejezésére szolgál, amelynek az alábbiakban indokait is megkivánjuk adni.

A kommunális és szociális politika a legutóbbi időkig ugyszólván teljesen ismeretlen fogalom volt Magyarországon. Ismeretlen különben többé-kevésbé még ma is, mert az a körülmény, hogy néhány nagyobb városunk rövid idő óta már modernebb esapásokon halad, még korántsem jelenti azt, hogy községeink tulnyomó nagy része a községek kommunális és szociális feladataival tisztában lenne.

Az a nagy elmaradottság, amely e tekintetben Magyarországon tapasztalható, főleg két

körülménynek tudható be. — Az egyik: hogy községeink minden anyagi erő híján nem is igen gondolhattak kommunális közgazdasági tevékenységre; a másik, hogy minden e mai napig csaknem teljesen hiányzott az a tényező, amely a községeket a kommunális és szociális feladatok tekintetében utbaigazította, illetve irányította volna.

Ami a községek vagyontalanságát és az ebből folyó tehetetlenségüket illeti, ennek ismét két okát lehet adni. — Egyik a szerencsétlen adózási rendszer, a mely nálunk mindent és mindenkét elsősorban állami adóalanynak és adótárgynak tekint; a másik, hogy nálunk sohasem gondoltak arra, hogy községeinket nemcsak egy körjegyző vagy körorvos együttes alkalmazására, hanem közgazdasági, technika és szociális feladatok együttes megoldására is lehetne tömöríteni.

És ebből az utóbbi hibából folyik azután a többi.

Ahol felismerték annak szükségességét, hogy az egy község erejét meghaladó kommunális feladatok megoldására magasabbrendű kommunális, közületeket, mint amilyenek péld. a német Zweckverband, vagy a járási önkormányzat, kell teremteni, ott ez a magasabbrendű kommunális közület ragadta magához az irányító és utbaigazító szerepet és találta meg a módját annak, miképen kell és lehet, együttes erővel megvalósítani azokat a magasabb közigazgatási feladatok, amelyeknek megoldására az egyes község fogyatékos vagyoni és intellektuális erejénél fogva, képtelen. Ahol azonban ennek szükségességét fel nem ismerték, ott természetesen fejlődés sem jelentkezhetett, mert hiszen a község, amelynek vezetőjét tulterhelik bürokratikus teendőkkel és amely

Tembár Márton béresgazda naplójából.

Hallgassunk csak e' csöppet!...

A Juhász bacsó sógor is me' járta emberü.

Hát vót e' kesely lova oszt metróbálta mán vagy hat vásárba, hogy elaggya, de sohase tudott tüle elszökni.

Aminap oda gyün e' meszestót, hát elcserelte annak a lovával.

Mutatlya oszt, hogy nézzem má' körü az uj lovat.

— Hogy mit szöllok hozzá?

— Hát mit szöllyak?

Aszongya, — igaz-e, hogy nincs benne hiba?

— No hát — mondom — nem igen van, csak e' cseppet vak, me' kehes.

De — aszongya — más hiba nincs is?

— Nincs-nincs, csak négylábra kaptás, me' egy kicsit pókos.

De oszt nincs is benne több hiba?

— Hát nem igen van, de azé' olyan mintha disznó állu vóna.

De — aszongya — máskép fájja ló.

— No, hát ami igaz-igaz, fájja jószág,

becsüllye is most má' meg sógor.

Hát meg is becsülte.

Eccer oszt, hogy ballag vele a sógor a faluba, hát megál a ló az első házná', oszt áll e' darabig, oszt odébb megy. Megest meg áll a második házná, meg a harmadikná — csak szöllongattya az ustorral a sógor, de csak meg át az minden ház előtt. —

Hát estére vetődött haza a sógor a faluba'.

Ithon oszt neveltük, mēr a ló most is aszt tutta, hogy meszet árul, azé' át me' minden ház előtt.

Azóta gyalog jár a sógor, ha sietős dőga akad.

Oda szalad tennap hozzám nászuram hogy aszongya:

Gyüjjék má' nászuram, mer a kislyánt a kelevény szorongattya, oszt mán csupa kék, me' ződ.

Elmentem oszt.

Az a, mondom — hanem szalajtassunk valakít be a patyikába „három erősé.”

Aszongya nászuram: minő a'?

Mondom orvosság, olyanfurma, mint a szé' feljő balzsam, csakhogy fájja több szaga. —

Meg hozták oszt másnap dére, de má'akkorra meg halt a kislyány.

No hogy kárba ne vesszen, hát felkentem a lábamszárára.

Azé' errü nem igen hasznát.

Aszongya az ur aminap, hogy hallya-e Tembár, maga me' néha olyan rosszu beszé' hogy a fene se érti.

Mondom, mié?

Azé, — aszongya — mer nem mongya ki a szót magyaru, hanem hadar.

Mondom dehogy hadarok.

De aszongya, hadar biz' kend emberü, hanem mennyen el a tanítóho', oszt tanujjon me' beszéni.

Elmentem oszt.

Hogy elmondom a tanitónak, mi járatba vónék, aszongya: jó van, de letelsőbbet tanujja kend meg ezt e:

Mit sütsz, kis szücs?

Sós hust sütsz, kis szücs?

Trtóbálom oszt; de a kirjelejszumát annak a szücsnek, mindég csak sücz lett belülle. —

Mondom ezt nem lehessen me' tanuni.

Mán pedig — aszongya — ő addig más leckét fei nem ad, mig ezt nem tudom.

Haza mentem oszt.

legelemibb közigazgatási feladatokat is csak igen magas pótdó kivetése útján teljesítheti, még csak nem is gondolhat arra, hogy magasabb közigazgatási feladatok megoldása érdekében nagyobb koncepciós finansziális tranzakcióba fogjon.

Sajnos, Magyarország a legutóbbi időkig ama kevés állam közé tartozott, amelyekben a községek ily irányú tömörítésének szükségességét fel nem ismerték és községek magasabb közigazgatási feladatok megvalósítását illetőleg mindeztől megkülönbözték úgy a járási önkormányzat, valamint a belügyminisztérium irányítását és támogatását.

Azért hangsúlyozzuk, hogy „mindeztől” mert alapos reményünk van arra, hogy a készülő közigazgatási reformjavaslat a járási önkormányzat behozatala által az eddig tapasztalt bajokon feltétlenül segíteni fog, éppen csak az a kérdés, felruházza-e majd a reformtörvény az új önkormányzati testületeket azokkal a kellékekkel, amelyek az orvoslás eredményességének előzetes biztosítására szükségesek?

Bármilyen legyen is azonban a tervbe vett járási önkormányzat, annyi bizonyos, hogy egy olyan országban, amelyben a kommunális politika annyira ismeretlen, mint amilyen nálunk,

ott feltétlenül szükséges, hogy a legfelsőbb közigazgatási hatóság: a belügyminisztérium álljon élére az új közigazgatási irányzatnak és ne bizza azt teljesen egy olyan új közigazgatási szervre, amely egyelőre közgazdasági téren még teljesen tapasztalatlan.

Más szóval, mi azt óhajtánók és azt szeretnők, hogy a belügyminisztérium létesítsen a maga kebelében a tervbe vett reformok során olyan új szakosztályt, amely fel lenne mentve minden bürokratikus és sablónos munka alól és amely egyedül a kommunális politika, főleg pedig a kommunális közgazdaság kérdésével foglalkoznék. Ennek az új szakosztálynak fő feladata az lenne, hogy figyelemmel kísérje a külföldi kommunális politika irányát és fejlődését és hogy ilyen módon szerzett tapasztalataira építve, eszméket termeljen a község, a járás és vármegye számára, amelyeknek realizálását is részben kezdeményező, részben segítő akcióval is előmozdítani lenne hivatva.

Ugyanez fog bekövetkezni közgazdasági szempontból is, mihelyt a kommunális közületek munkássága komolyan meg fog indulni és ezért — nézetünk szerint — az új szakosztály felállítása előbb-utóbb még akkor is el fog következni, ha annak felállítását senki sem sürgetné és ha annak létesítésétől a belügymi-

nisztérium ez idő szerint idegenkednék.

Erre való tekintettel talán helyesebb lenne elébe vágni a parancsoló szükségnek és már egyidejűleg a vármegyei közigazgatás újjászervezésével organizálni azt a szakosztályt, amely községeknek, járásainknak és törvényhatóságainknak mulhatatlanul elkövetkező közgazdasági akciójának támogatására lenne hivatva.

Színházi élet.

Folyó hó 16-án megérkezett a minálunk minden évben megjelenni szokott kedves direktorunk Rácz Dezső igazán hatalmas, erős és jó társulatával. Hozzá voltunk szokva, hogy jó erők mozognak rozoga kis színházunk rozoga deszkáin, most azonban — nem tudom miért — különösen kivágta a rezet Rácz Dezső; olyan társulattal lepelt meg bennünket, amire egyáltalán nem számítottunk, műsora pedig olyan, hogy különben is kicsiny színházunknak zsufoltnak kellene lennie minden este. Sajnos, megrovásban kell részesítenem Heves város közönségét, mert mint mindenben, itt is olyan indolens.

Olyan három darabbal kezdte meg műsorát, mint „Timár Liza”, „Kis király”, „Mandarin” és az érdeklődés olyan volt, mintha nem tudom micsoda ripacsok akartak volna előadni, nem tudom milyen ócska komédiát. Pedig megérdemelné ez a társulat, hogy egy kicsit jobban látogassák őket, nemcsak azért, hogy hát édes Istenem rekkik is élni kell, hanem hát azért is kérem ’assan, hogy ez a magát olyan intelligensnek hívó hevesi közönség intelligenciája kimerül abban, hogy leül a kaszinó terrasára, délig elnézi, hogy milyen idő van ma, délután megint oda ül leadja a véleményét a bankokat és a vetéseket illetőleg, megveszi „Az Est”-et hazamegy, elolvassa, (ha ugyan elolvassa) lefekszik és alszik (ha ugyan hagyják aludni ezek az izgalmas és irásnak már vérlázítóan unalmas banküggyek). — A színházban pedig szépen megjelenik minden este a már megszokott 4-5 család, akiknek talán nincs is olyan nagyon módjukban (tisztelet a kivételnek), hogy megengedhessék maguknak, hogy minden este színházba járassanak. — Azok pedig, akiknek megadott, hogy elmehetnének, minden megerőltetés nélkül, azok azok kérem, akiknek kimerül a szórakozásuk „Az Est” olvasásában és ha már rá is szánják magukat arra, hogy na ma este elmegyünk, akkor adják az előkelőt és kijelentik, hogy „oh már én ezt Pesten láttam Csörtöstől, meg Gombaszögittől, meg Hegedüstől és stb.” Közben összezavarják a Népoperát a Népszínházzal és a Royal orfeumot a M. kir. operával. Az én megjegyzésem végeredményében az, hogy nagyon jól tudom azt, hogy ez a kis cikkeske nem fogja megindítani azokat, akiknek meg kellene indulni, de azt kijelentem, hogy én eiszégyellenem magamat, ha valaki néhány hónap múlva azt kérdezné tőlem, hogy látta-e már „a Mandarint, a Timár Lizát”,

Hogy este lefekszünk, azondom Perzsinek: Hallod-e Perzsi! kitunnád-e mondani azt, hogy: mit sütsz kis szücs, sós húst sütsz kis szücs?

Aszongya: Tuggya a ménkü, döngöllyék kend mán; — tán me’ bolondul.

Nem én, — mondom — de ez a lecke van nekem feladva, oszt eszt muszaj me’ tanulni, mer az ur fogott rá.

Aszongya: a szücsre?

Arra a ménküre, hanem aszontá, hogy tanulyak me’ beszéni becsületesen, mer baj lesz.

— Hát oszt?

Hát oszt a tanító eszt a leckét adta fel hónapra.

Aszongya: eszt pedig nem mongya ki a szent se.

Dehó’ nem, a tanító kimonta.

Az Istenutyse, — aszongya — az abbu’ él, hogy beszél.

Oszt tróbágotta Perzsi is, de csak nem ment a’ sehosse.

Eccer oszt aszongya Perzsi: hallya-e kend? ebbe nyilván valami babonaság van, mer az én nyelvem mán csak helyen van (hü a ponciúsát! de igaz), oszt me’ se bírom kimondani. Hanem maj’ me’ tudom én ennek a mógygát a cigányasszontu.

Elcsendesettünk oszt.

Másnap este aszongya Perzsi, hogy no itt járt a cigányasszony, hát mán ő me’ tutta tüle a szücsöt.

Mondom: hagy hallom hát!

Nem ugy aszongya, vetkezzék kend le csak egészen, oszt álljon oda a bubosho’, de egy szót se szóljon.

Hát, hogy oda állok, behoz Perzsi e’ nagy parazsas fazekat, oszt eikezd vele füstölni vég-hosszára, hogy aszongya:

Kilimandsáro, kalácsó, tákácsó.

Mondom — ne a takácsot hidd hát, hanem a szücsöt.

Aszongya — mos’ mán elmehet kend vele, hát mit szó’ kend bele. Mán most forduljon kend háttal.

Hogy oszt nagyon hajdázta a fazekat, hát eccer ugy oda tanáta vágni a hátamho’ hogy ezer cserepre tört, hanem lett is a hátamon olyan seb, mint a terengem.

Elkáromkodtam oszt magam, — hogy az anyád keservit a cigányasszongyoddal együtt, mán most kenegethetsz írósvajjal, mer’ szörnyen me’ sütöttem.

Aszongya, nem ő az oka, hanem a szücs, Hát ez igaz is!

Maj’ elmondom a többit másszor!

Tembár Márton

vagy ezt a finom Lehár muzsikás „Herceg kisasszonyt” és azt kellene felelni, hogy: „nem”, vagy magam előtt szégyelném magam, ha azt hazudnám, hogy: „oh kérem már Pesten láttam!”

Thurzó Margitkát, Rózsahegyi Sárkát, Rácz Dezsónét, Lányi Szidit már előbből ismerjük, hogy milyen aranyos jelenségek. A férfiak közül is ismerjük már jó oldalukról Ágotait, Antalt és Rácz Dezsőt. — Az újakra kell megemlékezni és kijelentem, hogy milyen kedves és bájos két művésznőt K. Rásó Idát és Császár Rózsit és milyen hatalmas művészt hozott Korda Sándor és Parlagi Béla személyében. Részletes kritikával majd csak a szezon végével szolgálunk, tulajdonképp erre olyan nagy szükség nincs is, mi színházba járó közönség meg vagyunk veletek elégedve te kedves, aranyos művész társaság! Sz. M

HIREK.

Malomvételei. A Lipovniczky féle gőzmalom gazdát cserélt a napokban ment át vétel útján Torba János szentandrási földbirtokos birtokába.

8 órai zárás. A hevesi gyógyszerészek elhatározták, hogy egész éven át este 8 órakor fognak zárni.

A sorozások június hó 12, 13, 14, 15 és 16-án fognak megtartani.

Írás olvasás vizsgák. A járási főszolgabíró ur a következő felhívást intézte a község előjáróságához:

Értesítem, hogy az irai és olvasni tudás igazolására határidőül f. évi május hó 29-ik napjának délelőtt 8 óráját Heves község házához kitűzöm, felhívom, hogy ezen helyre és időre a cím előtt vizsgára jelentkezettekkel azonnal rendelkezzen. — A szemlélet, azonosság igazolása végett, vagy a jegyző, vagy a bíró szintén jelenjen meg. — Az illető jelentkezők figyelemzetendők újból, hogy tinta, penna, tollszár és írka magukkal hozzanak, továbbá azt igazolni, tudják, hogy mely évben, hónapban és napon születtek, azért okmányaikat magukkal hozzák. A felek pontos megjelenésre utasítandók. —

Nyilttér*)

Nyilatkozat.

Lakásomat már több alkalommal festtettem hevesi lakos Polacsek Béla szobafestő urral, a ki szolid árai dacára feltűnő szép és jó munkát végzett, beigazolta, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíti. —

A midőn remek munkájáért köszönetemet nyilvánítom, bárki figyelmébe a legmelegebben ajánlom. —

Erdőtelek, 1914 május 19-én

Maczky Gyula
jegyző.

*) E rovatban foglaltak ért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

A hevesi kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

1115 szám.
tk. 1914

Árverési hirdetmény-kivonat

Heves város és Vidéke takarékpénztár végrehajthatónak Fintha Dezsóné Goics Malvin végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 5000 K. tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a hevesi kir. járásbírósa területén levő Heves községben fekvő s a hevesi 3304. sz. betétben A. I. 1-2 sorsz. alatt a Fintha Dezsóné Goics Malvin nevében álló ingatlanokra 3255 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914 évi június hó 10. napján délelőtt 10 órakor a hevesi kir. járásbírósnál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árcen nem adható el.

Az árverelni szándékozókat kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási ár-

nál magasabb ígérte tette, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Heves, 1914 évi április hó 28. napján.

König s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Orosz Mihály tkvvezető.

8 Ióerejű Claeton és Schutt-leworth-féle eséplő garnitúra igen olcsón eladó.
Lipovniczky Pál Heves.

Fagylalt,
jegeskávé
naponta kapható
a cukrászdában.

KOLLARIT-bőrlemez
kaucuk-compositióval bevont
ruganyos, viharbiztos és időtálló
szagtalan fedéllemez

a jelenkor legjobb tetőlemeze.
Végtelenül tartós! Régi zsindelytetők
átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.
Kapható Krausz Mór fakeskedőnél Heves.

Alapítatott: 1899-ben.

Alapítatott: 1899-ben.

Szilágyi Vilmos

kocsigyártó és fényező Egerben, Almagyar-utca 4. sz., saját-ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

NAGY KÉSZKOCSI RAKTÁRAMAT

a mai kor legmagasabb műzlését is minden tekintetben kielégítő

ruganyos, új és javított kocsikkal felszereltem.

Baktáramban a legönömabb kiv. elő s a leggyorsabb kocsik állandóan készen kaphatók.

Új kocsiknál 2 évi jótállást vállalok. Használt kocsikat a legmagasabb árban becserélek.

— Javitást és átalakítást szolid árban, pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. —

Levélbeli megkeresésre kívánatra személyesen megjelenek.

Kész ruganyos kocsi ülések mindenkor kaphatók.